
**ЦЕНТРАЛЕН
ДЕПОЗИТАР**
ЗА ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ АД

***Извештај за работењето на Централниот депозитар за хартии од
вредност АД Скопје во текот на 2007 година***

Скопје, Февруари 2008

Вовед

Во текот на 2007 Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје продолжи со вршењето на своите функции предвидени со Законот за хартии од вредност и Правилата за работа. Во извештајот особено ќе се потенцираат следните активности на Депозитарот во 2007 год:

- Тековно работење на Депозитарот
- Активности во поглед на усогласување на регулативата со позитивните законски прописи, соработка со овластени институции
- Прием на нови членки

Извештајот не содржи податоци за финансиските резултати на друштвото.

Таквите податоци се дел од финансиските извештаи.

I. Активности од тековното работење на Депозитарот

Во рамките на тековното работење, во Депозитарот и натаму се спроведуваше непречено утврдувањето и порамнувањето на трансакциии склучени на Македонската берза АД Скопје, водење на индивидуалните сметки за хартии од вредност, спроведување на нетрговски преноси на сопственост врз хартии од вредност и обезбедување на услуги за издавачите на хартии од вредност.

Во текот на 2007 г. се зголеми бројот на доставени барања за податоци од страна на овластени државни органи и институции, како Комисијата за хартии од вредност, надлежните судови, Дирекцијата за спречување на перење на пари, Управата за јавни приходи, Јавното обвинителство и Јавното правобранителство како и овластени извршители.

На почетокот на 2007 година беше реализирана обврската на Депозитарот за испраќање на акционерските книги во електронска форма на Акционерските друштва. Беа испратени 809 акционерски книги (по ИСИН број), до 534 акционерски друштва.

Непречено се одвиваше и редовното годишно известување на имателите на хартии од вредност со состојба на 31.12.2006 година. Во законскиот рок до 31.01.2007 година беа испратени 2087 известувања до правните лица и 73132 известувања до физичките лица. И во текот на годината имателите на сметки кои учествувале во трговските трансакции беа редовно известувани за настанатите промени.

Во текот на 2007 година беа извршени и неколку значајни корпоративни дејства на барање на Издавачите – поделба на акции, спојување на емисии, скрип дивиденди итн.

Беа регистрирани 14 нови емисии на хартии од вредност (на веќе основани акционерски друштва).

Во текот на 2007 година во системот на ЦДХВ беше воведен нов тип на хартии од вредност – документи за удели во отворени инвестициски фондови. Почнувајќи од ноември 2007 година, во ЦДХВ редовно на дневна база беа регистрирани и имателите на документи за удели во отворените инвестициски фондови.

II. Статистички показатели од тековното работење на Централниот депозитар за хартии од вредност АД Скопје

1. Податоци за сопственици на акции, обврзници за денационализација и државни записи

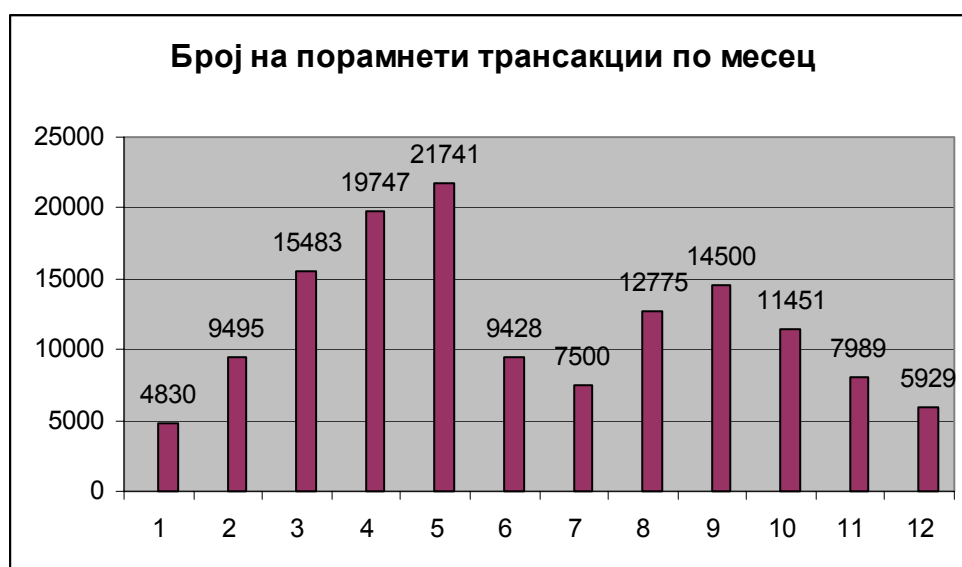
Општи податоци

Табелата содржи податоци за бројот на иматели на акции, обврзници за денационализација и државни хартии од вредност.

Број на иматели на акции, државни записи, обврзници за денационализација	
Домашни физички лица	171147
Домашни правни лица	2900
Странски физички лица	1648
Странски правни лица	269
Вкупно	175964

Берзански трансакции

Графиконот содржи податоци за берзанските трансакции со акции и обврзници за денационализација, во текот на 2007 година, по месец.

Број на берзански трансакции

Табелата и графиконот прикажуваат податоци за бројот на склучени берзански трансакции по брокерско друштво, во текот на 2007 година со акции и обврзници за денационализација.

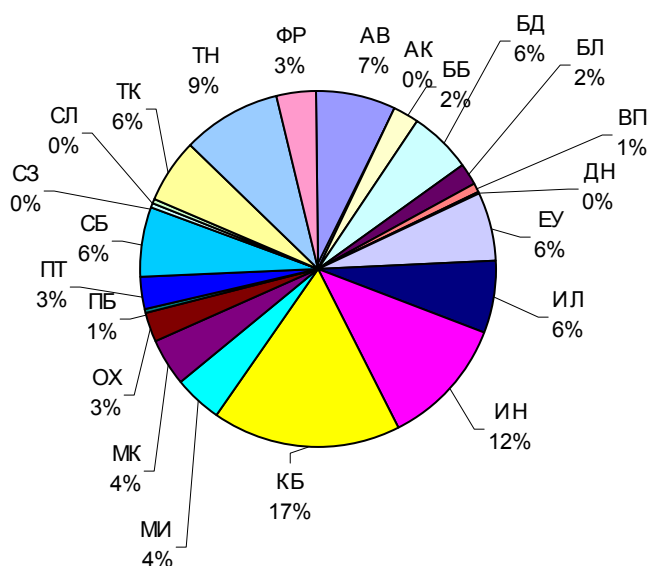
брокер	број на порамнети транзакции по брокер (продажна и куповна страна)
АВ	20264
АК	143
ББ	6870
БД	16025
БЛ	4866
ВП	3001
ДН	115
ЕУ	17464
ИЛ	17820
ИН	32849
КБ	47584
МИ	12622
МК	11797
ОХ	7550
ПБ	1469
ПТ	8637
СБ	17546
СЗ	818
СЛ	1341
ТК	17003
ТН	25815
ФР	9803

Вкупниот број на порамнети берзански транзакции во 2007 година изнесува 140707.

Следниот графikon прикажува податоци за берзански транзакции по брокерско друштво, изразени во проценти.

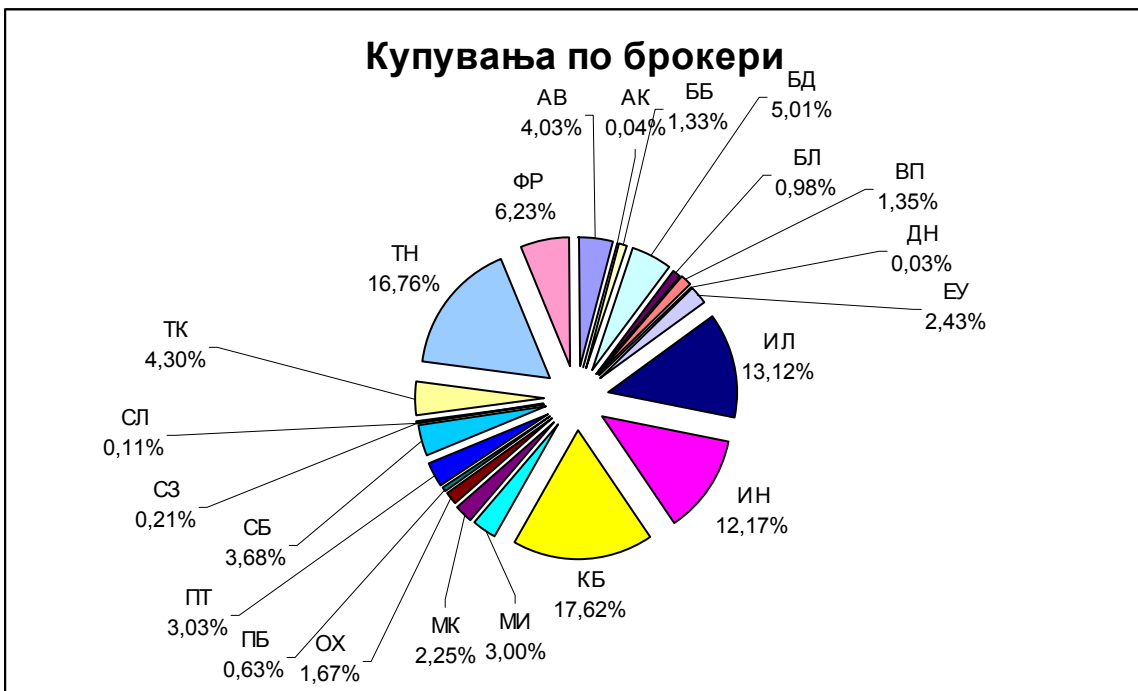
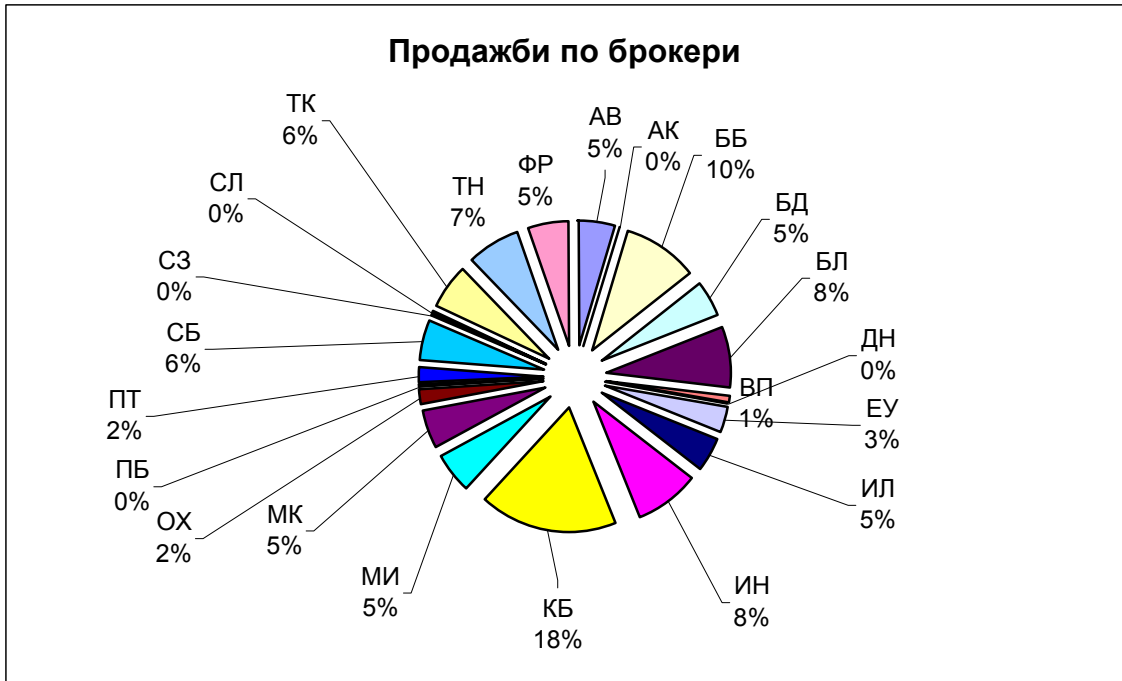
Процент на порамнети трансакции по брокери

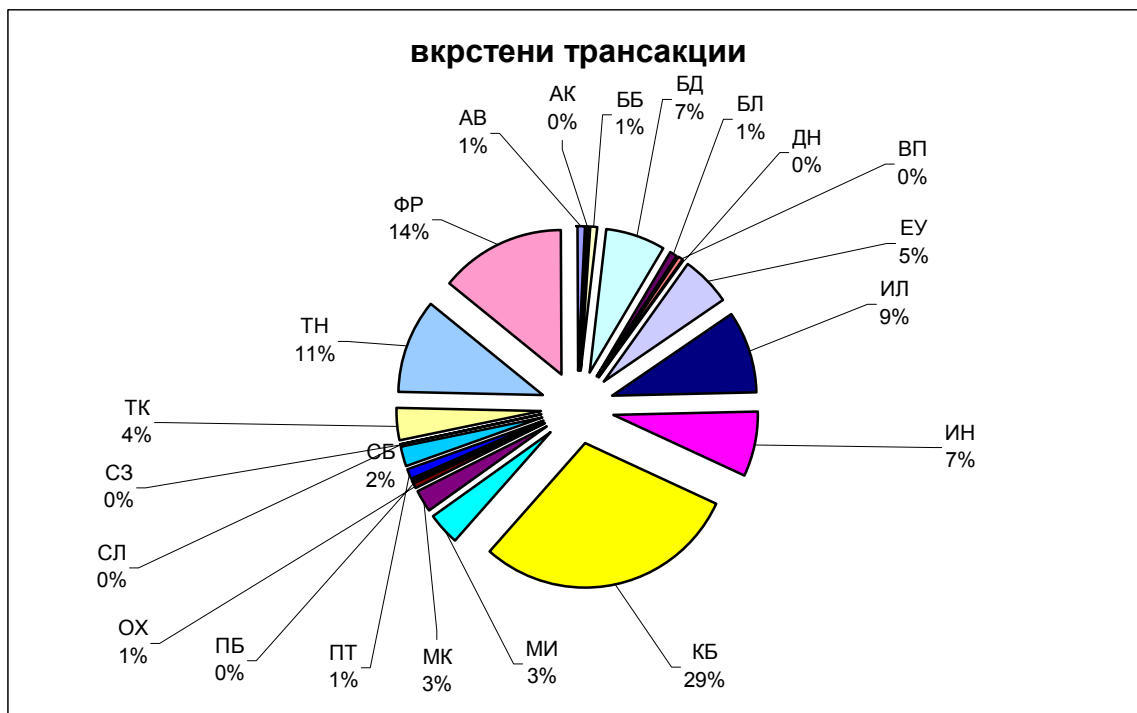

Во следнава табела се прикажани податоци за износите на порамнување по брокерско друштво (банка). Податоците се изразени во денари.

брокер	продажба	купување	вкрстени трансакции
Држава/ МБХВ	56.353.646,50	0,00	3.043.537.377,00
АВ	1.301.493.644,50	1.131.387.265,00	95.690.421,50
АК	9.129.267,00	12.426.403,00	16.108.800,00
ББ	2.756.856.036,00	373.859.964,00	77.622.785,00
БД	1.290.475.971,50	1.406.536.224,50	708.858.037,50
БЛ	2.188.777.091,00	276.029.989,50	101.596.848,50
ВП	254.804.185,00	379.533.023,00	39.460.708,00
ДН	5.178.293,00	7.279.352,00	0,00
ЕУ	907.256.009,50	682.709.708,00	574.987.272,50
ИЛ	1.279.586.213,50	3.683.428.961,00	958.846.849,00
ИН	2.310.048.712,00	3.416.720.752,50	772.639.396,50
КБ	4.976.895.355,50	4.947.982.323,00	3.079.209.687,50
МИ	1.514.376.544,50	842.304.692,50	358.780.405,50
МК	1.349.038.203,00	630.473.932,00	266.632.639,50
ОХ	524.159.676,00	469.854.095,00	68.557.148,50
ПБ	101.262.948,50	176.721.987,00	40.241.577,00
ПТ	525.701.372,50	849.729.077,00	107.955.203,00
СБ	1.543.417.325,50	1.034.314.629,00	215.510.630,00
СЗ	66.709.920,00	60.263.569,00	603.000,00
СЛ	86.384.966,00	31.944.136,00	11.141.967,00
ТК	1.589.470.958,00	1.206.960.755,00	366.961.510,00
ТН	1.993.695.529,50	4.706.601.995,00	1.109.002.816,00
ФР	1.444.034.565,50	1.748.043.601,00	1.488.005.080,50

Следуваат и графикони со процентуално учество на брокерските друштва/банки.

Нетрговски преноси

Нетрговските преноси се спроведуваат директно во Депозитарот од страна на операторите на сметки. Овие преноси се резултат на правни дела предвидени со законот како правни основи за нетрговски пренос на сопственост (наследство, подарок, компензација), судски одлуки, но и преноси по известувања на издавачите како корисници на услугите на Депозитарот, по основ на запишани и отплатени или неотплатени акции. Прегледот го прикажува бројот на нетрговски преноси во 2007 г., по месец.

Во графиконот се прикажани податоци за сите спроведени нетрговски преноси по различни основи, од страна на операторите на сметки во ЦДХВ .

Горниот графикон не ги содржи податоците за направените 26307 нетрговски преноси спроведени со цел за спојување на сметките кај инвеститорите со повеќе од една сметка. Спојувањето на сметките е направено заради усогласувањето на работата на Депозитарот со постоечките законски прописи.

Година	Наследство	Подарок	Компензација
2007	3626	733	35

Табелата содржи податоци за нетрговски преноси врз основа на подарок, компензација и наследство, на годишно ниво.

Резервации

Со цел да се изврши идна продажба на хартиите од вредност, брокерот истите ги резервира, согласно овластувањето дадено од својот клиент, и со тоа се обезбедува дека хартиите од вредност ќе бидат продадени од страна на друг брокер. Графиконот кој следува, го прикажува бројот на регистрирани резервации во 2007 г., по месец.

Број на резервации по брокерско друштво

Во следната табела и графикон се прикажани бројот на резервации извршени од брокерските друштва во текот на 2007 година, за секое друштво посебно.

Брокер	Број на резервации по брокерско друштво
АВ	6056
АК	23
ББ	2247
БД	4171
БЛ	1784
ВП	513
ДН	53
ЕУ	9437
ИЛ	3488
ИН	7815
КБ	13354
МИ	4191
МК	3845
ОХ	1963
ПБ	434
ПТ	2646
СБ	7653
СЗ	205
СЛ	909
ТК	5170
ТН	5775
ФР	3321

Работа со државни хартии од вредност

Во текот на 2007 година, Депозитарот ја имаше улогата на Регистар на Државните хартии од вредност, чиј Издавач е Министерството за финансии

на Република Македонија. Во табелата која следи се прикажани податоци за активностите на Примарниот пазар на државни хартии од вредност:

број на емисии на тримесечни државни записи	23
број на емисии на шестмесечни државни записи	11
број на емисии на едногодишни државни записи	5
број на емисии на континуирани државни обврзници	4
вкупно запишана вредност на државните хартии од вредност	34.356.490.000,00 денари

Во следнава табела се прикажани податоци за порамнувањето на трговските трансакции склучени на ОТЦ пазарот и порамнети во реално време.

број на трговски трансакции порамнети во реално време	161
Истргуван износ	10,582,503,046.50 денари
Број на учесници во трговските трансакции	7

Увид во акционерски книги

Во текот на 2007 година евидентен е пораст на интересот на акционерите за увид во податоците од акционерските книги. Следната табела содржи податоци за остварувањето на ова право на акционерите:

Година	Увид на работна станица во ЦДХВ	Подигнати копии од акционерски книги
2007	377	185

i. 2 Податоци за обврзници по старо девизно штедење

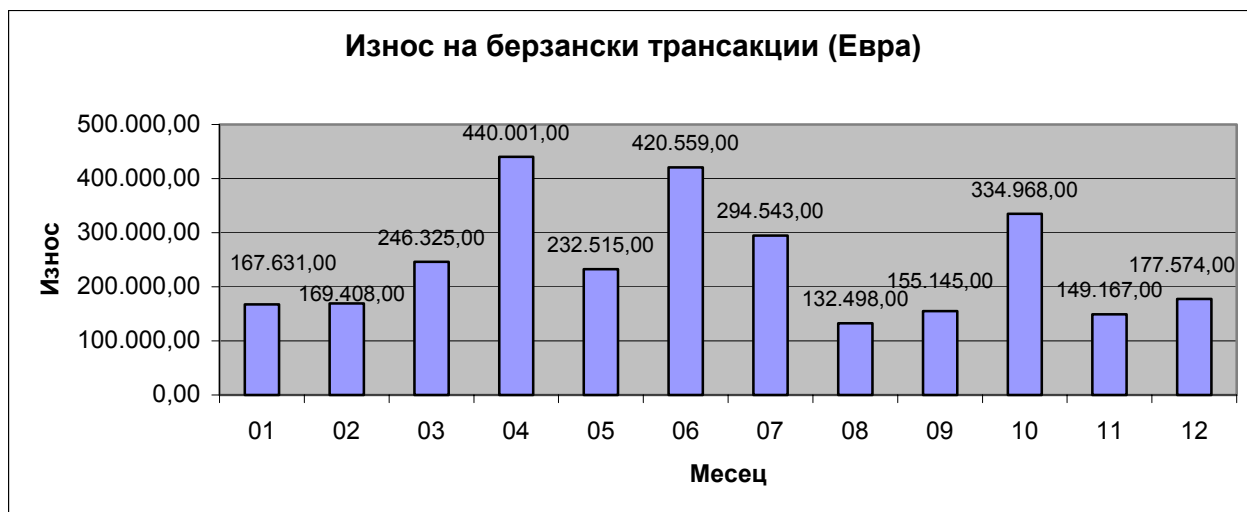
Општи податоци

Во табелата која следи се прикажани податоци за вкупниот број на иматели на обврзници по старо девизно штедење, и нови иматели во 2007 година согласно доставените податоци од деловните банки.

Број на иматели на обврзници од старо девизно штедење	
Домашни физички лица	116.318
Домашни правни лица	281
Стански физички лица	4.101
Странски правни лица	10
	120.710
Институционални сметки	41
Број на овластувања во 2007	1.454
Број на штедни партии	149.603
Нови иматели на обврзници во 2007 год.	
Домашни физички лица	1.748
Домашни правни лица	3
Стански физички лица	193
Странски правни лица	1
Институционални сметки	1
	1.946
Број на штедни партии 2007	1.761

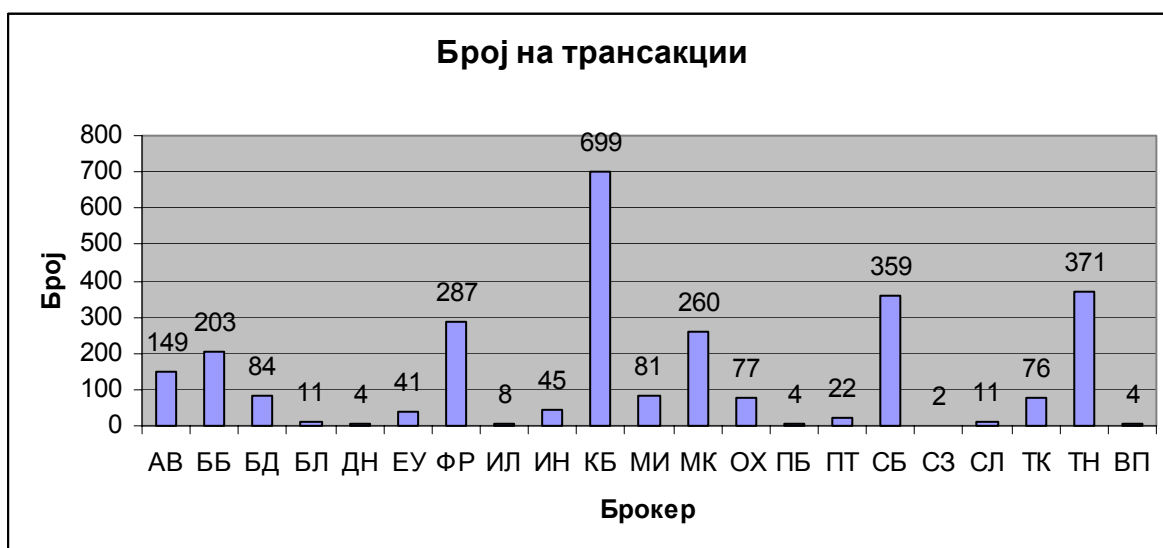
Берзански трансакции

Во следниот графikon е прикажан преглед за берзанските трансакции по месец, и износот на трансакциите во евра.

Број на трансакции по брокерско друштво

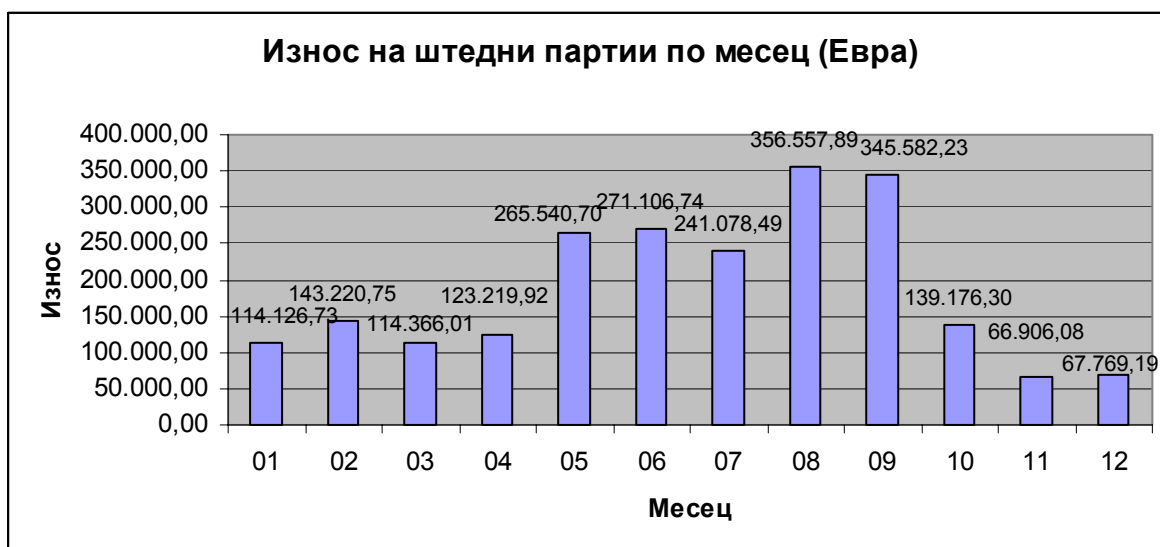
Во графikonот подолу, прикажан е бројот на извршени трансакции во 2007 г., по брокерско друштво.

Број на штедни партии доставени од страна на деловните банки во текот на 2007 година

Следната табела и графikon содржат податоци за доставените штедни партии од страна на деловните банки, по месец, за 2007 година.

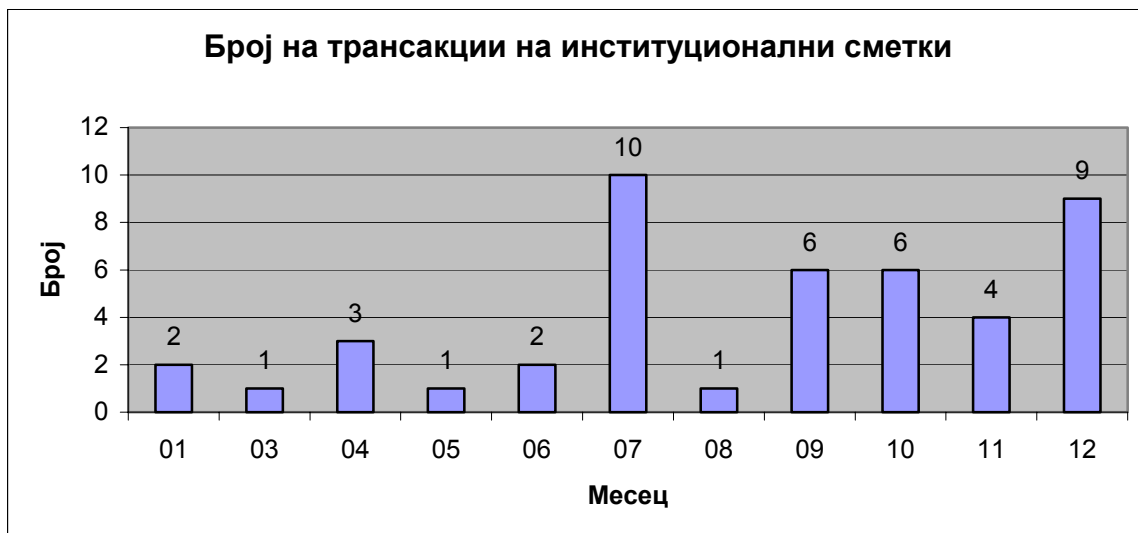
Месец	Број на штедни партии	Износ (Евра)
01	150	114.126,73
02	154	143.220,75
03	179	114.366,01
04	186	123.219,92
05	143	265.540,70
06	147	271.106,74
07	145	241.078,49
08	176	356.557,89
09	194	345.582,23
10	140	139.176,30
11	89	66.906,08
12	58	67.769,19
Вкупно	1.761	2.248.651,03

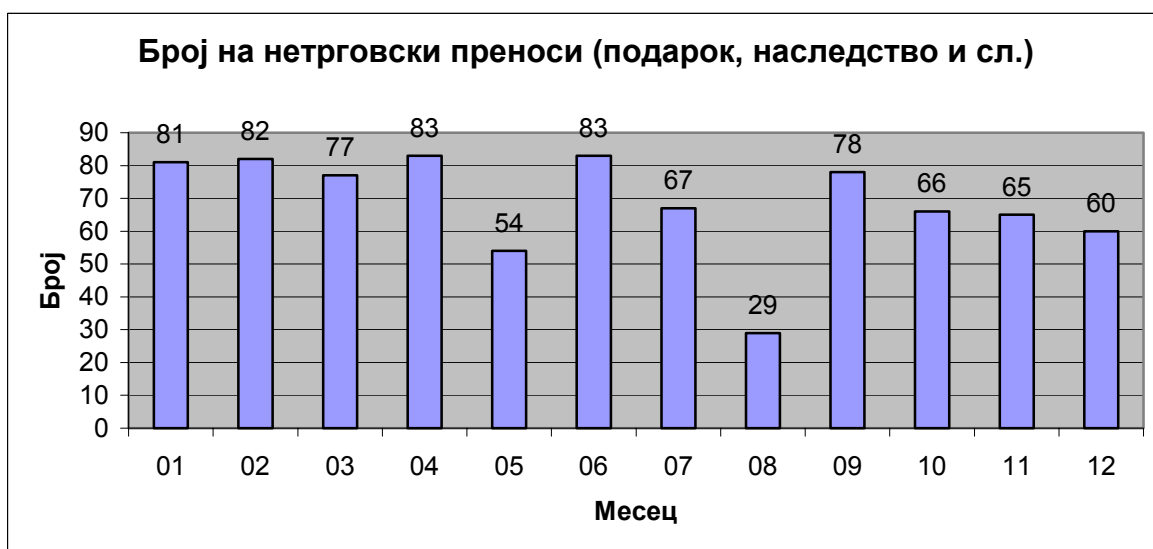
Графиконот и табелата прикажуваат податоци за доставените штедни партии од страна на деловните банки, по што се отвораат нови сметки на сопствениците на обврзници.

Нетрговски преноси на сопственост

Графиконот подолу, содржи податоци за преносите на хартии од вредност на институционални сметки, односно исплати со хартии од вредност кои се исплатуваат на државни институции согласно Законот за начинот и постапката на исплатување на депонираните девизни влогови на граѓаните по кои гарант е Република Македонија.

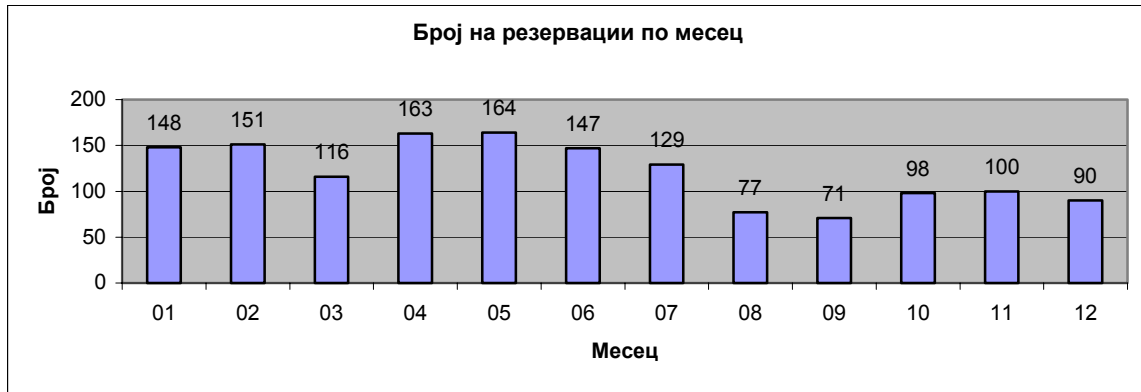

Следниот графikon, содржи податоци за бројот на нетрговски преноси спроведени во Депозитарот врз основа на подарок, наследство, компензација и сл.

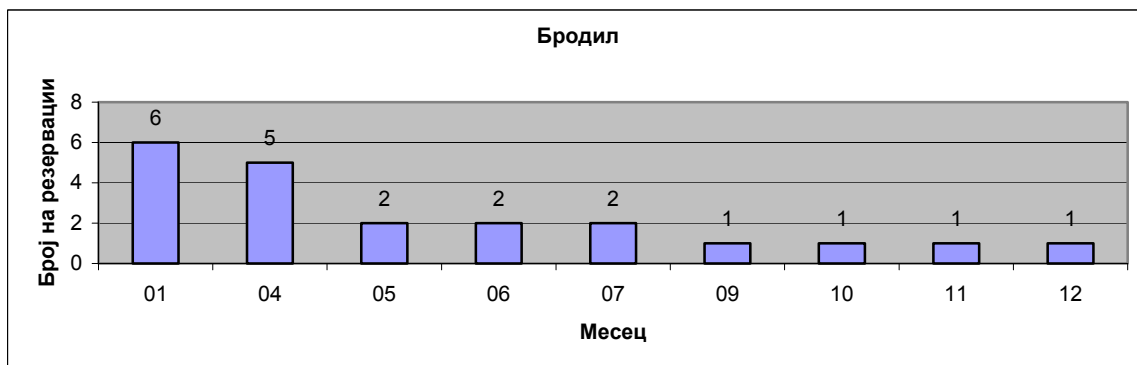
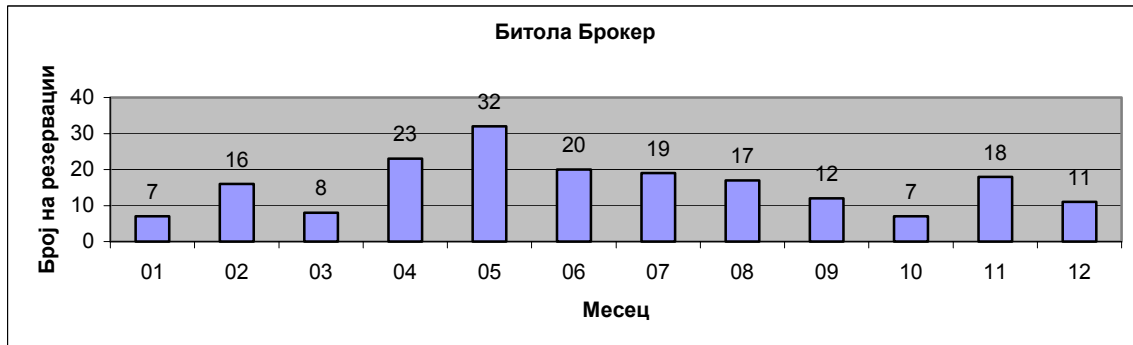
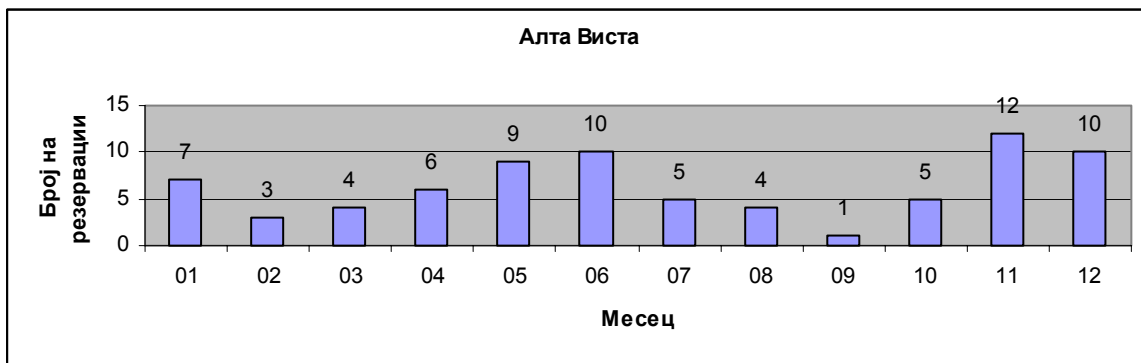

Резервации на обврзници за идна продажба

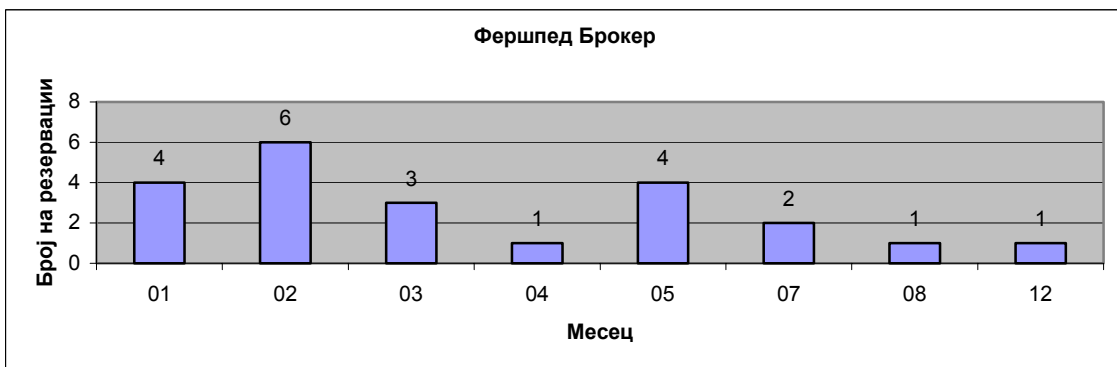
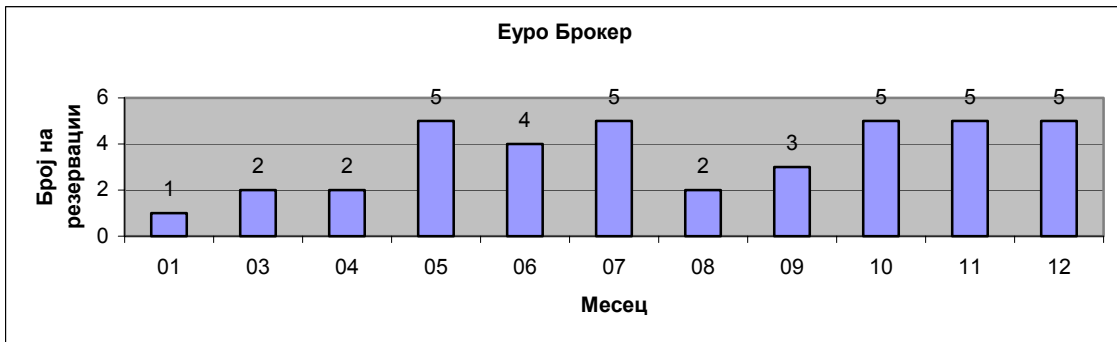
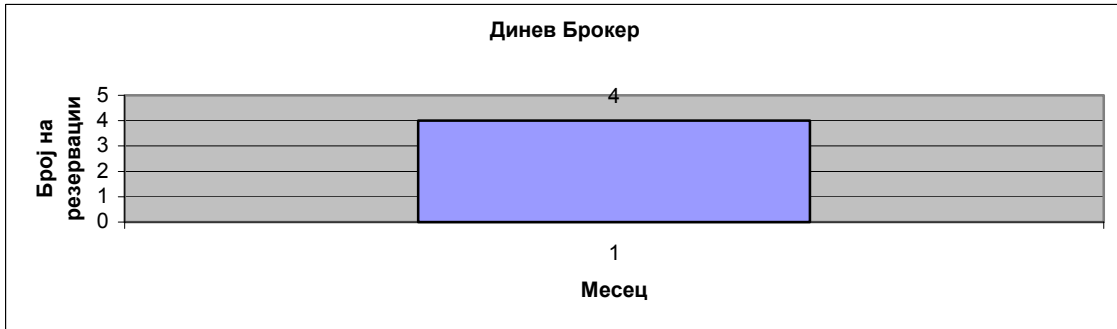
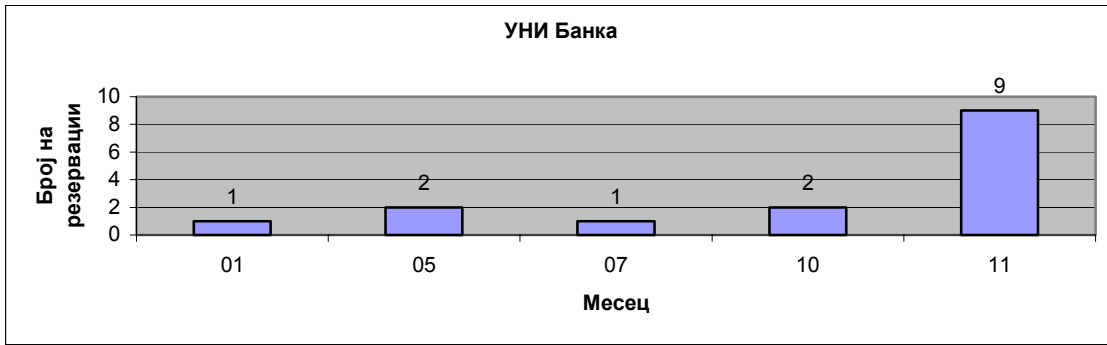
Следниот, го прикажува бројот на резервации на обврзници по старо девизно штедење, кои ги извршиле брокерските друштва за идна продажба во текот на 2007 година, по месец.

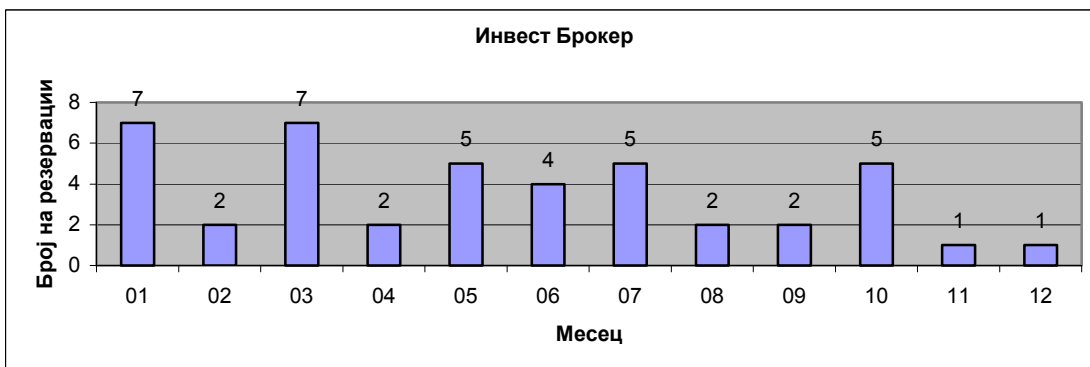
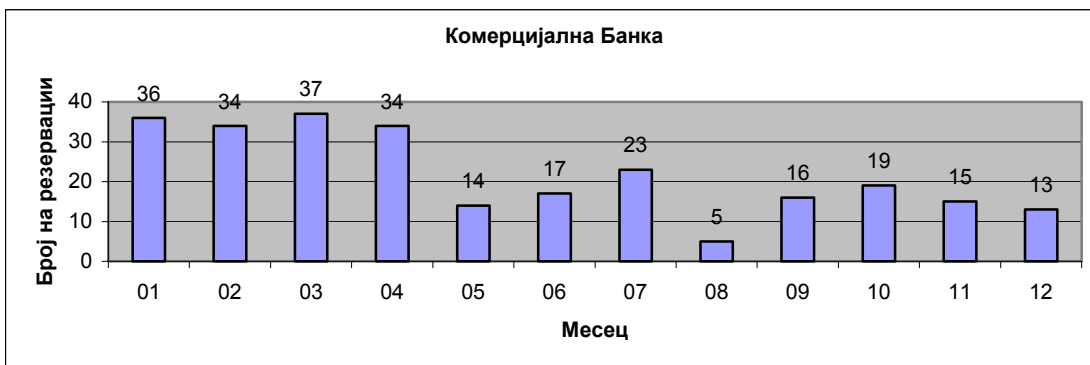
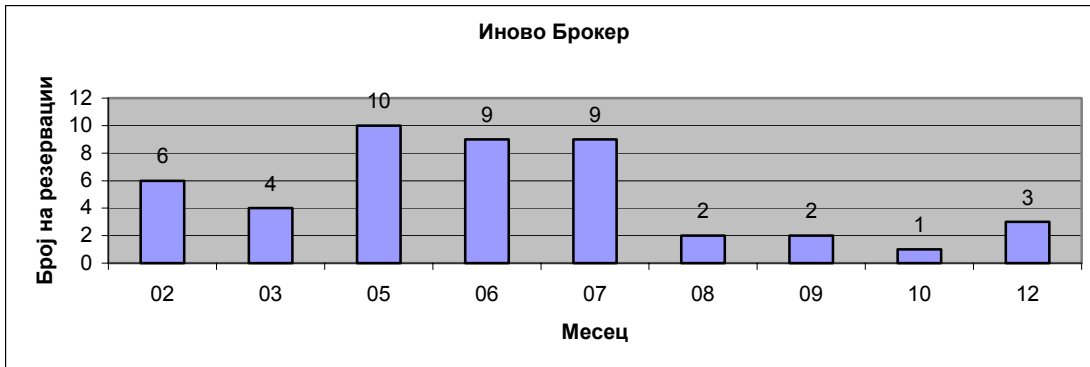
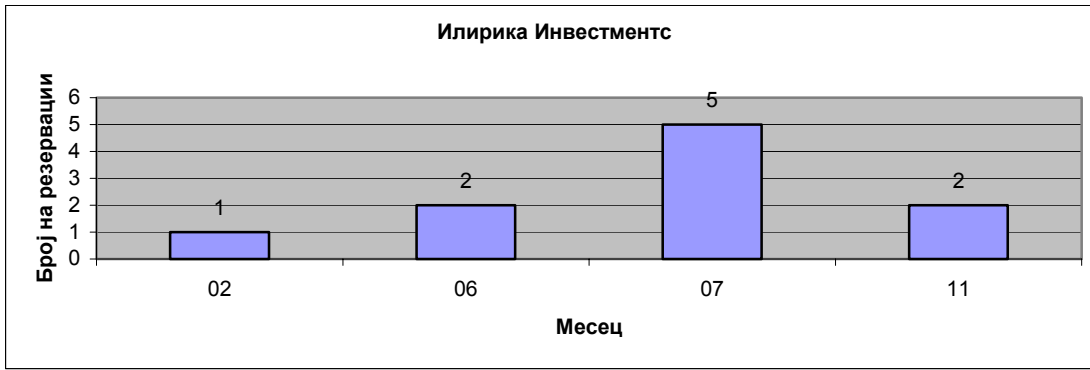

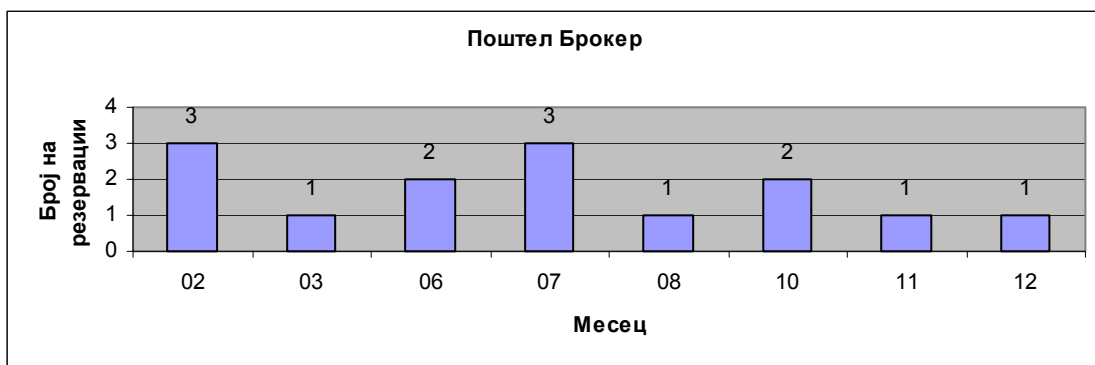
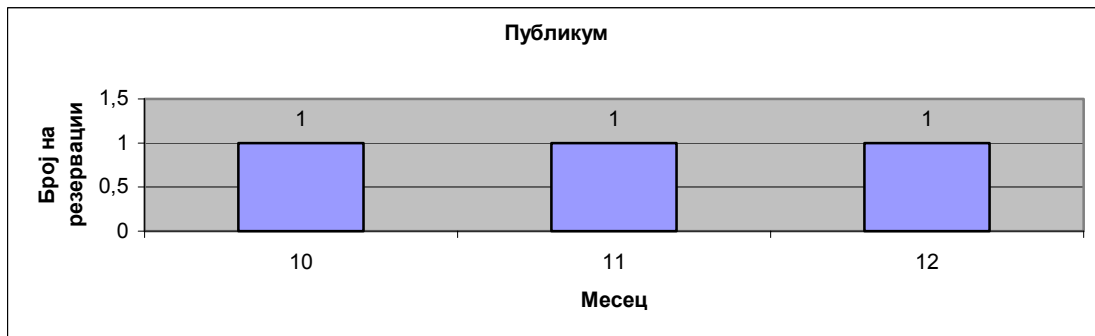
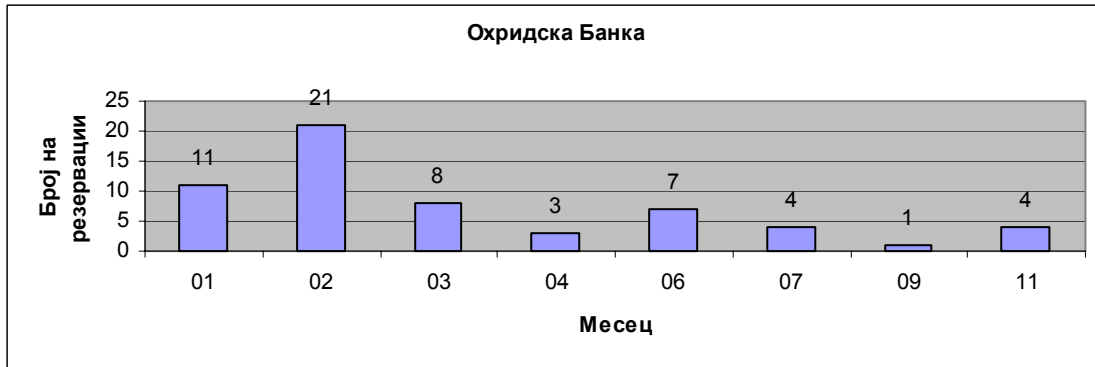
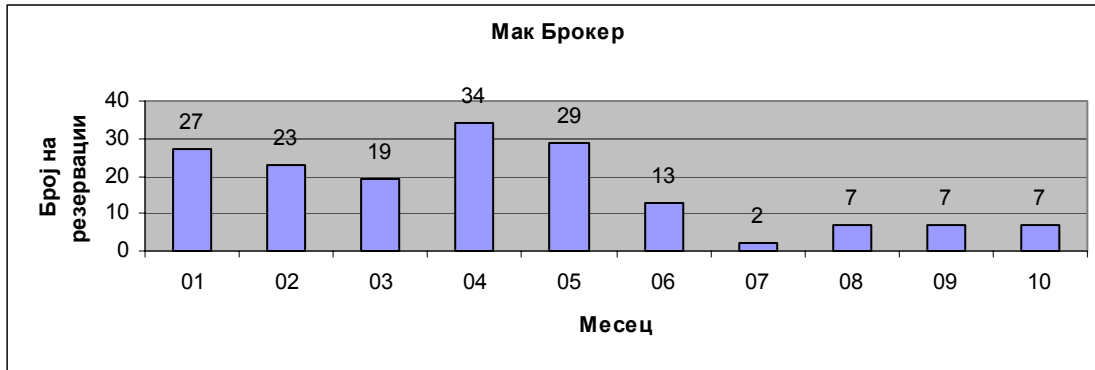
Број на резервации по месец по брокерско друштво

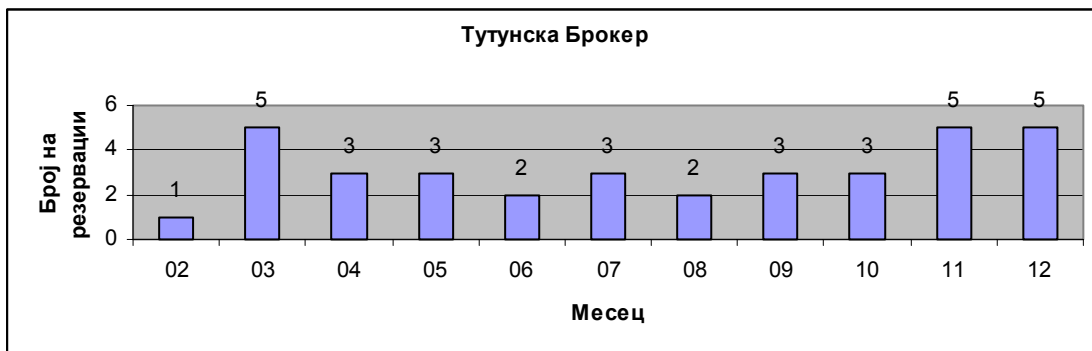
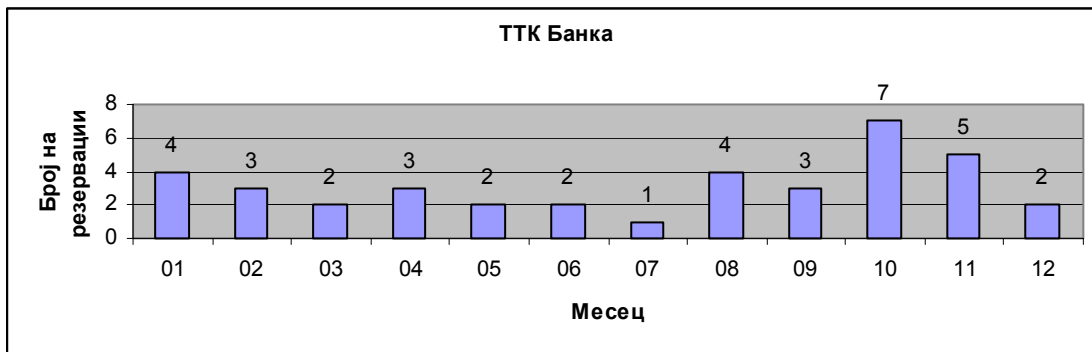
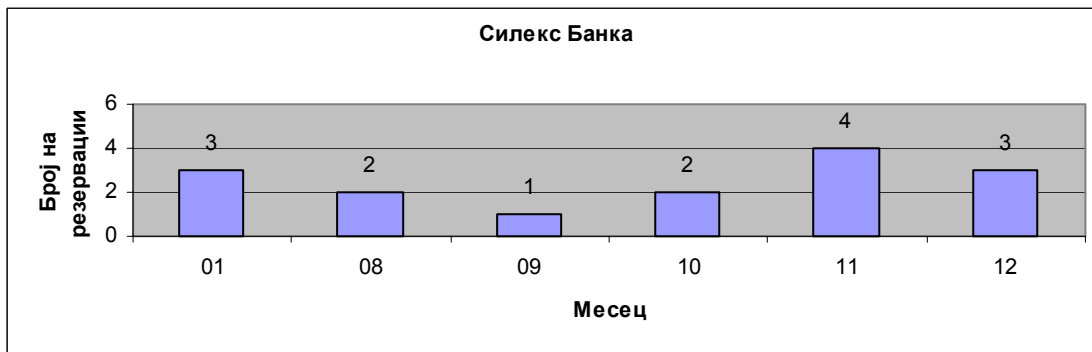
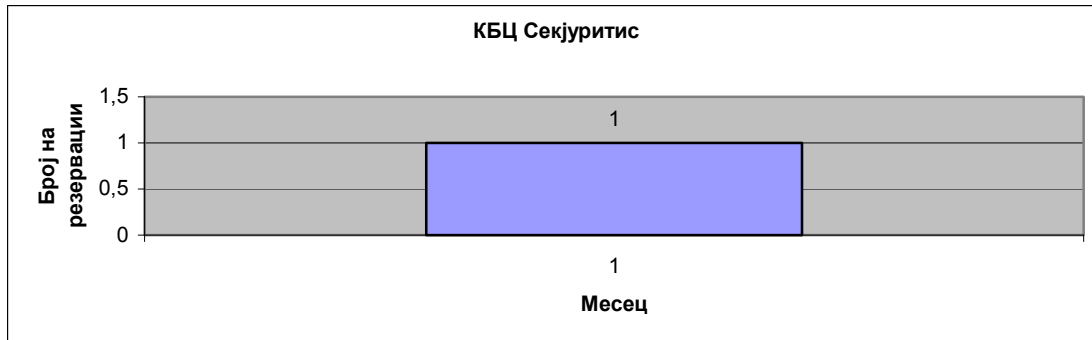
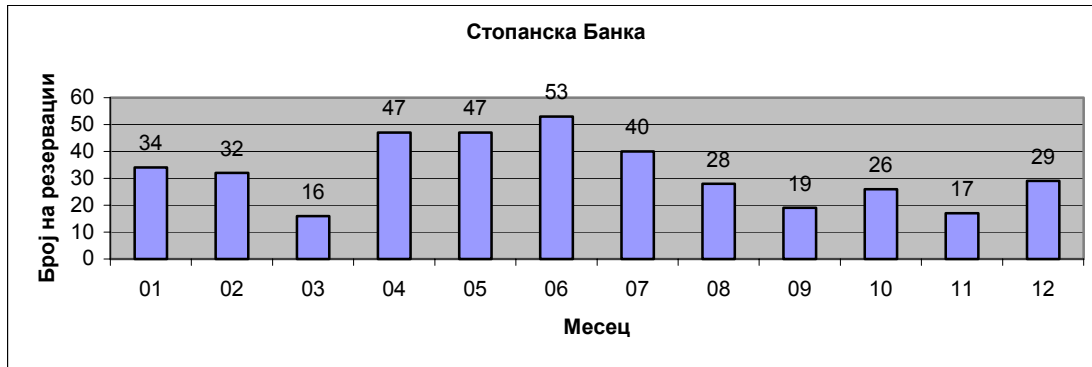

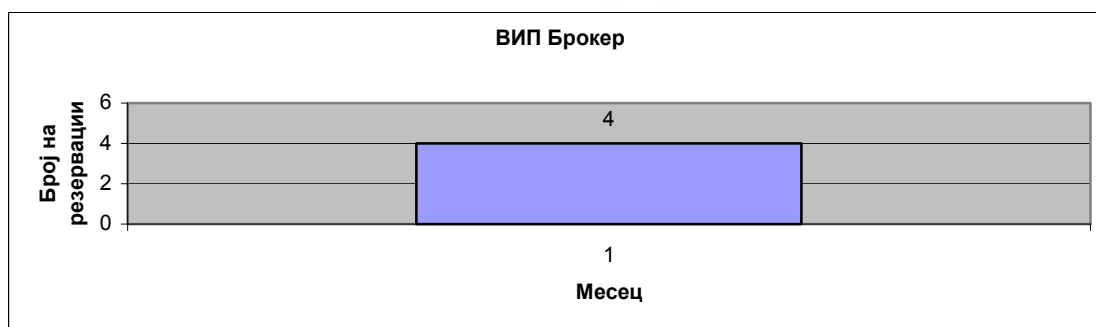

III. Активности во поглед на усогласување на регулативата со позитивните законски прописи, соработка со институции

- Соработка со овластени извршители

Во соработка со Комората на извршители, Депозитарот спроведе еднодневна обука на овластените извршители, а Управниот одбор ја донесе Инструкцијата за начинот и постапката за спроведување на присилно извршување врз хартии од вредност, која беше одобрена и од Комората на извршители на РМ. Со донесувањето на Инструкцијата привремено се дорегулираа одредени недоречености во Законот за извршување, со што се обезбеди правна рамка за постапување на Извршителите и Депозитарот, кога се спроведува присилно извршување над хартии од вредност

- Измени на статутот на друштвото

Заради зголемување на ефикасноста, акционерите на Депозитарот на десетата седница на Собранието на акционери, која се одржа на 30.10.2007г., одлучија да го поддржат предлогот на Управниот одбор за измени на Статутот на друштвото со што се воведо едностепен систем на управување со Одбор на директори како управен орган. Целата постапка беше спроведена во согласност со Законот за трговски друштва, а документацијата е поднесена во Централниот регистар на РМ заради регистрирање на промените

- Измени на правила во врска со статутот на друштвото

Заради усогласување на актите на друштвото со Статутот, беа донесени и Одлуки за измени и дополнувања на Правилата за работа на ЦДХВ АД Скопје, Правилата за членство, Правилата за арбитража и Правилата за однесување и дисциплина на ЦДХВ АД Скопје.

Во текот на 2007 година, продолжи соработката на Депозитарот со:

- Македонската берза за хартии од вредност АД скопје
- Народната Банка на РМ
- Управата за јавни приходи

- Централниот регистар
- Надлежните судови и
- Комисијата за хартии од вредност.

Кон крајот на годината, беше остварена и соработка и прием на друштвата за управување со отворени инвестициски фондови, како издавачи на хартии од вредност – документи за удел.

IV. Прием во членство на нови членки

Со одлуки на органите на управување, во членство беа примени следните брокерски куќи:

- ВИП АД Скопје
- Публикум АД Скопје
- Сензал АД Скопје
- Динев Брокер АД Скопје
- Ауктор Брокери АД Скопје и
- Бета Брокер АД Скопје.

Скопје, Фебруари 2008